

Giâⁿ-chih 21 Sè-kí

Tân Lêng-giòk

Kòe-khì chit 100 nî, sī jîn-lūi iú-sú í-lâi chìn-pō siōng-chōe ê chit-ê sè -kí. Chit-má lán ê seng-òah chí-ū saⁿ-ê-jī ē-tit-thang hêng-iông, tiòh-sī “kín, kín, kín.”

Chiáh-png ài kín, m̄-sī piān-tong chiū-sī “Bē-tán-lō” (麥當勞). Hêng-tông ài kín, ū chhia, ū hui-hêng-ki thang chē. Kap lâng kóng-ōe mā ài kín, ū hêng-tong tiān-ōe, e-mail thang-ēng. In-ūi ái “kín”, lóng bô hoat-tō un -liâu-á chò tãi-chì. “Chiáh” ū “chá-chhan-hōe-pò” (早餐會報), “siong-giap ngó-chhan” (商業午餐), “èng-siū” (應酬), chiáh-png koh kiam pān-kong.

Sái-chhia kiam ài òe-chong, phah ne-khuh-tái, thiaⁿ kó-phiò, khà tiān-ōe, chit-ê lâng ài tòng-chò kúi-nā- cháp-ê-lâng ēng.

Kî-sit chìn-pō m̄-sī báí tãi-chì, m̄-kú góa hi-bōng tī sin ê sè-kí tãi-ke ê kha-pō ē-ēng-tit pàng khah bān--leh. Siūⁿ khòaⁿ lán ū jōa-kú bô hó-hó-á khòaⁿ lán tōa ê só-chāi; ū jōa-kú bô kap lán ê sim -koaⁿ-á kiáⁿ kóng chit-ê-á òe--ah; ū jōa-kú bô khòaⁿ tiòh chheng-san lèk-súi ê bí-kéng--ah. Lán chò-hóe hōe-thâu khòaⁿ lán só táⁿ-chō ê sè-kài, beh lâu hō kiáⁿ-sun..ê sī sím-mih?

Sī tãi gōan-chú-sái kap pùn-sò ê thó-tē; ū tók ê chúí; ù-jiám ê khong-khì; chòat-chéng ê tōng-bút kap sit- bút ê

liòk-iaⁿ-tòa, siōng-phiⁿ kap piau-pún; tãi-ke lóng iông kāng-khóan ê gí-giân kap bûn-jī. Á-sī beh lâu-hā koh khah ū ì-gī ê mih-kiāⁿ? Góa it-tit kám-kak lán ê sè- kài ē chiah-nih bí-lē sim-sek, sī in-ūi ū hiah-nih chōe bô kāng- khóan ê mih-kiāⁿ tát-tit lán khi hoat-hiān. Múi chit-hāng mih-kiāⁿ iā in-ūi i ê bô-kāng kap tèk-sū, só-í ū i chûn-chāi ê kè-tát. Tī sin ê sī-tāi, lán siōng su-iàu ê sī “Jîn-bûn ê koan-hôai”. Jîn-lūi ê hiáng-siū kàu-chia í-keng ū-kàu-- ah. Lán chit-má ài phah-piàⁿ..ê sī beh án-chóaⁿ kā bí-lē ê san-hô tãi- tē lâu hō lán ê kiáⁿ-sun; beh án-chóaⁿ kā lán teh-beh siau-sit ê bîn-kan kī-gē, gí-giân, bûn-hòa liú-thôn lóh--khì. Góa hi-bāng í-āu ê lâng koh ē-tit-thang seng-òah tī sùn-chèng, chū-jiân ê khòan-kéng tiong; ē-tit-thang chiap-chhiok ngó-chhái pin-hun ê sit-bút kap kok-hêng kok-iūⁿ ê tōng-bút. Iú-kî sī “lâng“, lóng ē-tit-thang hô-pêng kiông-chûn. Múi chit ê kok-ka, lóng kā chū-kí ê bûn-hòa tèk-sek hoat-iông kong-tāi. Tãi-ke ê bó-gí lóng tit-tiòh tiōng-sī, ē-tit-thang liú-thôn bān-sè. Pó- hō lán ê seng-òah khòan-kéng, tin-sioh lán ê tãi-chū-jiân. M̄-thang koh tōa-kok khi-hū sió-kok, pí-sài bú- khi sím-mih

lâng ê khah kiông, ngē beh chhut-thâu lāk-khôn chò láu-tōa. Ài ē-kì--tit, “Tāi-ke lóng hēng-hok, lán chia ē hēng-hok; lí hó, góa chia ē hó. “Tē-kiū chí-ū chit-liáp, jī-

chhiá" sī lán kong-ke..ê. Lán ài tau-tīn lái phah-pià", ūi ka-kī, iā ūi Tē-kiū siông só-ū ê lâng.

Hōe-tiú" ê chhiò-khoe

Pó-síp Eng-gí

Ū chit ke-hóe-á, lāu-pē chò i-seng, lāu-bó kà Eng-gí. In tau kan-ta ū chit-ê pó-pòe-á cha-bó kiá". In ang-á-bó pâng-keng lái ê tã-chì lóng iông àm-ōe: "Khan-chhiú..ê, lí ê-àm kā góa pó-síp Eng-gí! “

Bóe-á, in koat-tēng beh í-bîn khi Kha-ná-tah (Canada). M̄-kú, lāu-pē chiām-sī ài lâu tiàm chia thàn-chī".

Tng in teh bô-êng khoán hēng-lí ê sī, pó-pòe-á cha-bó kiá" hiông-hiông siū"--tiòh, m̄ng kóng: "Āu-pái pa-pa pó-síp Eng-gí beh an-chóa" ?“ In lāu-bó chit sī sòa m̄ chai beh án-chóa" ìn, kan-ta tōa sia" jiáng: " Put-chún khi pǒ-síp pan! Bē-sái chhià" ka-kàu! Ka-kī tiàm chhù-lāi phah-pià" lián-síp! “

Ka-kū Siong

Chit-ê bē ka-kū ê tōa láu-pán khi Niú-iok (New york) pǒ-hòe, tī lú-kóan tng-tiòh chit-ê Hoat-kok bí-lú.

In n̄ng ê lâng jí-giân bē-thong, kǒ-put-chiong iông òe-tô lái kóng-ōe.

Ka-kū siong òe chit-tâi kè-thēng chia. Hoat-kok bí-lú tìm-thâu. In chò-hóe chē khi kong-hng sán-pǒ.

Kàu tiông-tàu i koh òe chit tè toh-á, toh-téng òe to-á, chhiám-á. Bí-lú chiū kap i khi chhan-thia" chiah-png.

Beh àm i koh òe n̄ng-ê lâng teh thiàu-bú. Bí-lú mā kap i khi bú-thia" thiàu-bú. In sng kàu chiok hoa"-hí, chiok sng-khòai.

Siông bóe-á, ōa" bí-lú giáh pit òe chit-téng ū 4 ki kha ê bîn-chhng.

Ka-kū siong tōa-tōa chhoah chit-tiô, siū" kóng: "Kî-kòai! Hoat-kok bí-lú ná-ē chai-ía" góa sī teh bē ka-kū..ê? “